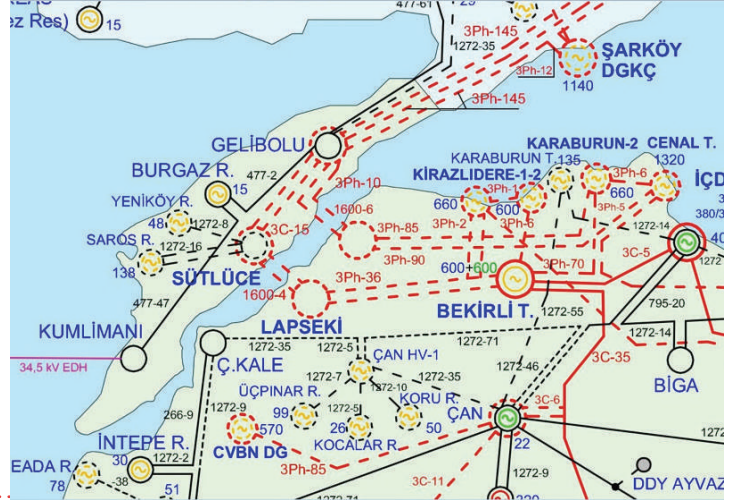

Çanakkale Denizaltı Kablo Bağlantı Projesi

Elk. Müh. Sadettin Guldar
sadettin.guldar@emo.org.tr

Çanakkale Boğazı Bölgesi Üretim-İletim Sistemi Haritası

TEİAŞ tarafından tesisi tamamlanan 380 kV Lapseki-Sütluce Denizaltı Kablosu projesi ile Çanakkale ilinde, Lapseki ve Sütluce Bölgelerinde bulunan Enerji İletim Hatları'nın (380 kV Bandırma DGKÇS- İçdaş II- Lapseki EİH ile 380 kV Sütluce (Interface)-Gelibolu EİH'nin) bağlantısı gerçekleştirilmiştir.

Projenin Gelibolu-Unimar kısmının 2015 yılı veya 2016 ilkbahar aylarında tamamlanması beklenmektedir. 380 kV Lapseki-Sütluce Denizaltı Kablo Projesinin ana gerekçesi, Bandırma bölgesinde tesis edilen yaklaşık 2500 MW kurulu güce sahip yeni santrallerin ürettiği elektrik enerjisini tüketimi İstanbul bölgesine aktarmaktır. Proje Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası kredisi ile finanse edilmekte olup, TEİAŞ tarafından işletilecektir. Bu proje ile, Türkiye'nin elektrik iletim ağının Marmara Denizi çevresindeki ring çevrimi tamamlanacaktır.

2x1000 Mega Watt'ı aktaracak, çift devre, 380 kV, 1600 mm² karakteristikli Lapseki-Sütluce denizaltı güç kablosu bağlantı projesinin tesis/yapım çalışmaları, 66.736.777,67 EURO bedelli, sözleşme kapsamında

yüklenici Prysmian Powerlink S.r.l. & Türk Prysmian Kablo ve Sistemleri A.Ş. Konsorsiyumunca gerçekleştirilerek, 18/04/2015 tarihinde tamamlanmıştır. Ancak diğer EİH'ları ve TM'lerin tamamlanması sonrası, 24/08/2015 tarihinde enerjilendirilmiştir. Çanakkale Boğazında dikey geçilen güzergâh uzunluğu yaklaşık 4,65 km olup, toplam 7 adet kablonun yaklaşık uzunluğu 32,55 km'dir.

Proje kapsamındaki denizaltı kablosu çift devredir ve her devre kendi içerisinde 3 adet tek damarlı kablodan oluşmaktadır. Bu kablolara ek olarak 1 adet tek damarlı kablo, yedek olarak döşenmiştir. Kablolar hasarlanma riskini minimuma indirmek ve güvenli onarım çalışmalarına imkan vermek amacıyla derinliğin 90 metrelik maksimum olduğu yerde (deniz dibi derinliğinin 1 katı ve 2 katı aralıklarla) 90 ile 180 metre aralıklarla denizin tabanından ~ 1.00-1.50 metre derinliğe yüksek basınç ile gömülmüştür.

Belirlenen güzergâhın sığ bölgelerinde denizaltı kablosu dalgıçlar tarafından serilmiş, derinliğin yüksek olduğu bölgelerde ise, kablonun serilme işlemleri, denizaltı kablosunun serilmesi için kullanılan ve gerekli ekipmanları taşıyan özel gemiler ile

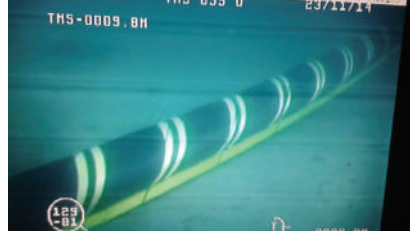
yapılmıştır. Denizaltında zeminin uygun olduğu bölgelerde, denizaltı kablosu yüksek basınç ile deniz yatağının ~ 1.00-1.50 metre altına gömülmüştür ve açılan kanalların üstü, su akımının getirdiği toprak ile doğal yollardan kapanmıştır.

Söz konusu proje, yüksek gerilim denizaltı kablo bağlantısı olarak Türkiye'deki ilk projedir. Güney Marmara'da üretilen elektriğin, Çanakkale Boğazı'nın altından (Lapseki-Gelibolu güzergâhı) geçirilerek İstanbul başta olmak üzere bütün Trakya'ya ulaştırılmasını sağlaması hasebiyle ülkemiz elektrik iletim sisteminin arz ve güvenliği açısından çok büyük önem arz etmektedir. Ayrıca çift devre 3x1600 mm² karakteristikli Lapseki2-Sütluce2 denizaltı kablo tesisi yapımı işi ihale edilmiş olup, 04.12.2014 tarihinde de sözleşmesi imzalanmıştır. Sözleşme bedeli 63.606.712,00 Euro'dur. Sözleşmesine göre bitiş tarihi 18.01.2017'dir.

Halen İşletmede ve tesis aşamasında olan 4745MWe gücündeki santral projelerine ilave olarak bölgede (Balıkesir-Çanakkale) 570MWe doğalgaz ve 9500MWe ithal kömür yakıtlı termik santral projesi için EPDK üzerinden Teiaş'a başvuru yapılmıştır.

Balıkesir ve Çanakkale illerinin toplam tüketim değeri, işletmede ve tesis aşamasında olan termik santral kurulu gücünün 1/5'i kadardır. Geri kalan gücün ancak 4000 MW'ı denizaltı kabloları ile İstanbul tarafına aktarılabilir. Bu durumda yaklaşık 10.000 MW'lık gücün aktarılması için yüksek maliyetli ilave iletim hattı yatırımı gerekecektir.

Bu nedenle **Balıkesir-Çanakkale bölgesindeki dışa bağımlı ithal kömür santrallerinin yapımından vazgeçilerek, tüketimin yoğun olduğu buna karşı yeterli üretimin olmadığı Trakya bölgesine ve ihtiyaç olan yurdun diğer bölgelerine, yerli kaynaklardan sağlanan yakıtlarla santraller yapılmalıdır.**

Tesis Aşamasından Çeşitli Fotoğraflar

